Market Talks
مرکز آموزش

فارکس · مبتدی · درس ۱۰ از ۱۵

اهرم و مارجین

چطور یک سپرده کوچک پوزیشنی بزرگ را کنترل می‌کند، مارجین، مارجین آزاد و سطح مارجین چه معنایی دارند، و مارجین کال و استاپ اوت چطور حساب‌هایی را که اهرم زیادی به کار می‌برند می‌بندند

۱۳ دقیقه مطالعه ۸ سؤال آزمون همراه با کلید پاسخ

فارکس · مبتدی · درس ۱۰ از ۱۵

اهرم و مارجین

در یک جمله

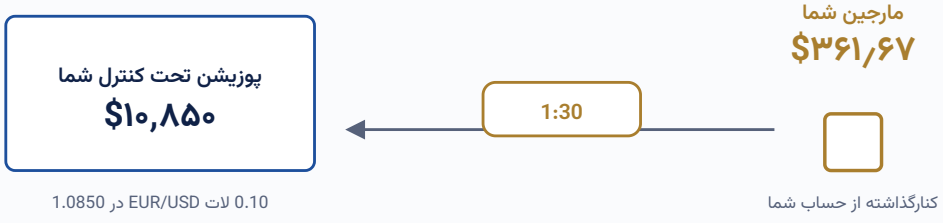
اهرم به شما امکان می‌دهد پوزیشنی بسیار بزرگ‌تر از پول حسابتان باز کنید. تا وقتی معامله باز است، بروکر بخشی از پول شما را به‌عنوان مارجین کنار می‌گذارد. اهرم ارزش هر پیپ را در هر دو جهت بیشتر می‌کند. اگر زیان‌ها بیش از حد از اکوئیتی شما بکاهند، بروکر ابتدا با مارجین کال هشدار می‌دهد و سپس با استاپ اوت معاملات شما را خودکار می‌بندد.

اهرم چیست

در درس ۴ دیدید که حتی یک مینی‌لات EUR/USD برابر ۱۰٬۰۰۰ یورو است، یعنی حدود **۱۰٬۸۵۰ دلار** با قیمت 1.0850. بیشتر معامله‌گران چنین پولی را برای یک معامله ندارند. با **اهرم** (leverage) به آن نیازی ندارند.

اهرم به‌صورت یک نسبت نوشته می‌شود، مثل **1:30** (یا 30:1). یعنی هر دلار حساب شما می‌تواند تا ۳۰ دلار پوزیشن را کنترل کند. برای باز کردن همان پوزیشن ۱۰٬۸۵۰ دلاری با اهرم 1:30، بروکر فقط **۱۰٬۸۵۰ دلار ÷ ۳۰ = ۳۶۱٫۶۷ دلار** از حساب شما را کنار می‌گذارد. سود یا زیان شما همچنان بر کل ۱۰٬۸۵۰ دلار است، پس ارزش هر پیپ دقیقاً همان است که اگر کل مبلغ را پرداخته بودید.

اهرم به معنای معمول وامی نیست که بابتش بهره بدهید، و پول مجانی هم نیست. یک سیستم سپرده است: بروکر از شما می‌خواهد آن‌قدر پول در حساب نگه دارید که زیان‌های احتمالی‌تان را پوشش دهد. مبلغی که کنار گذاشته می‌شود **مارجین** (margin) نام دارد.

سود یا زیان شما بر کل ۱۰٬۸۵۰ دلار است، نه فقط بر مارجین.

شکل ۱. با اهرم 1:30، مارجینی ۳۶۱٫۶۷ دلاری پوزیشنی به ارزش ۱۰٬۸۵۰ دلار را کنترل می‌کند.

مارجین: سپرده هر معامله

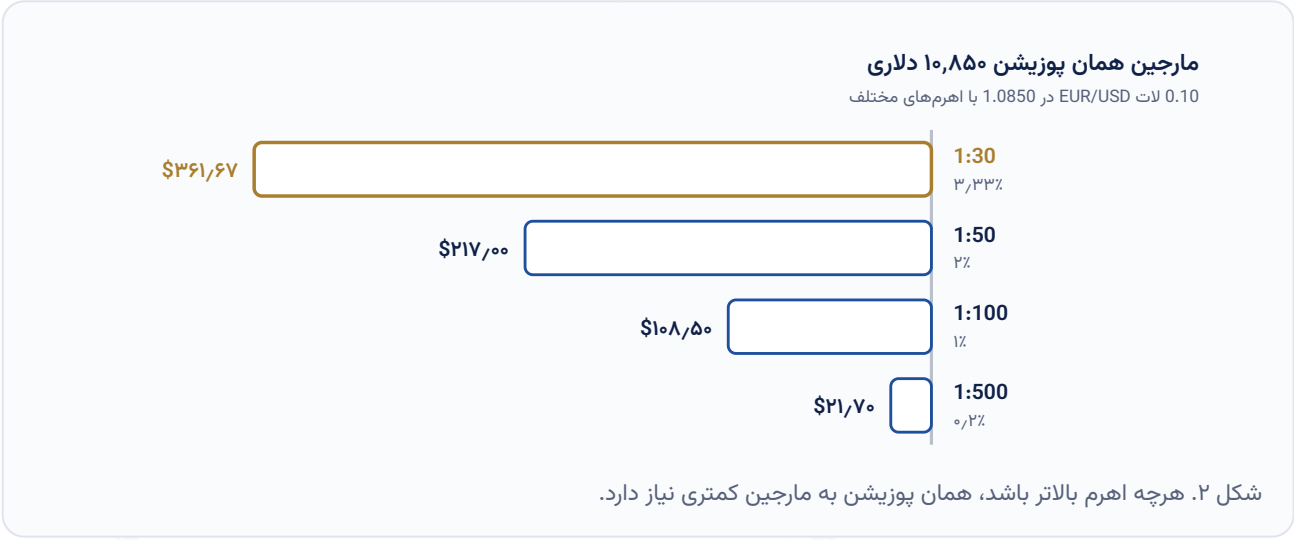
مارجین مورد نیاز (required margin) برای یک معامله به همین سادگی است:

مارجین = ارزش پوزیشن ÷ اهرم

همین قاعده را می‌توان به‌صورت درصد نوشت که به آن **درصد مارجین** (margin requirement) می‌گویند: 1:30 یعنی ۳٫۳۳٪، 1:50 یعنی ۲٪، 1:100 یعنی ۱٪ و 1:500 یعنی ۰٫۲٪ از ارزش پوزیشن.

پس برای همان پوزیشن ۱۰٬۸۵۰ دلاری، مارجین با اهرم 1:30 برابر ۳۶۱٫۶۷ دلار، با 1:50 برابر ۲۱۷ دلار، با 1:100 برابر ۱۰۸٫۵۰ دلار و با 1:500 فقط ۲۱٫۷۰ دلار است. اهرم بالاتر اجازه می‌دهد با همان پول پوزیشن‌های بزرگ‌تری باز کنید. این جذاب به نظر می‌رسد، اما همان‌طور که خواهید دید، دقیقاً همین آن را خطرناک می‌کند.

مارجین کارمزد نیست. بخشی از پول خود شماست که تا باز بودن معامله کنار گذاشته می‌شود و با بستن معامله به پول آزادتان برمی‌گردد. سود یا زیان شما فقط به حرکت قیمت و اندازه پوزیشن بستگی دارد.

شکل ۲. هرچه اهرم بالاتر باشد، همان پوزیشن به مارجین کمتری نیاز دارد.

اهرم سود و زیان را چند برابر می‌کند

اهرم میزان حرکت بازار را تغییر نمی‌دهد. تغییر می‌دهد که آن حرکت در مقایسه با پولی که گذاشته‌اید چقدر اهمیت دارد.

فرض کنید از تمام اهرم موجود استفاده می‌کنید و EUR/USD به اندازه ۱٪، یعنی حدود ۱۰۸ پیپ، خلاف جهت شما حرکت می‌کند. در مقایسه با مارجینی که گذاشته‌اید:

- با اهرم **1:10**، ۱۰٪ مارجین خود را از دست می‌دهید.
- با اهرم **1:30**، ۳۰٪ مارجین خود را از دست می‌دهید.
- با اهرم **1:100**، ۱۰۰٪ را از دست می‌دهید: کل مارجین از بین رفته است.
- با اهرم **1:500**، پنج برابر مارجین خود را از دست می‌دهید. حرکتی فقط ۰٫۲ درصدی کل سپرده را از بین می‌برد.

حرکت ۱ درصدی در یک جفت‌ارز ماژور یک روز عادی است، نه یک بحران. به همین دلیل نهادهای ناظر در بسیاری از کشورها اهرم معامله‌گران خرد را محدود می‌کنند، و بیشتر معامله‌گران حرفه‌ای اهرمی بسیار کمتر از حد مجاز

بروکرشان به کار می‌برند.

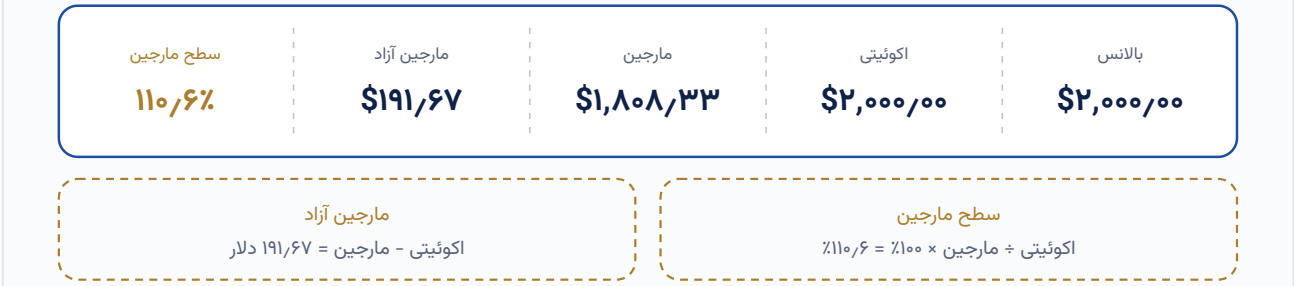

شکل ۳. اهرم اثر یک حرکت عادی ۱ درصدی را بر پولی که گذاشته‌اید چند برابر می‌کند.

بالانس، اکوئیتی، مارجین، مارجین آزاد و سطح مارجین

پلتفرم شما یک ردیف از اعداد حساب را نشان می‌دهد. دو مورد را از درس ۵ می‌شناسید و سه مورد تازه است:

- **بالانس**: پول شما از واریزها، برداشت‌ها و معاملات بسته‌شده.
- **اکوئیتی**: بالانس به اضافه یا منهای سود یا زیان شناور معاملات باز.
- **مارجین** (مارجین استفاده‌شده): مجموع مارجینی که برای همه معاملات باز کنار گذاشته شده است.
- **مارجین آزاد** (free margin): اکوئیتی منهای مارجین استفاده‌شده. این پولی است که هنوز برای باز کردن معاملات تازه یا تحمل زیان در دسترس است.
- **سطح مارجین** (margin level): اکوئیتی تقسیم بر مارجین استفاده‌شده، ضرب در ۱۰۰٪. این مهم‌ترین عدد برای ایمنی یک حساب اهرمی است.

آنا یک حساب ۲٬۰۰۰ دلاری دارد. او 0.50 لات EUR/USD را در 1.0850 می‌خرد، پوزیشنی به ارزش ۵۴٬۲۵۰ دلار. با اهرم 1:30، مارجین آن ۱٬۸۰۸٫۳۳ دلار است. درست پس از باز کردن معامله، اکوئیتی او ۲٬۰۰۰ دلار، مارجین آزادش فقط ۱۹۱٫۶۷ دلار و سطح مارجینش ۲٬۰۰۰ دلار ÷ ۱٬۸۰۸٫۳۳ دلار × ۱۰۰٪ = **۱۱۰٫۶٪** است. او تقریباً کل حسابش را به‌عنوان مارجین یک معامله به کار برده است.

شکل ۴. حساب آنا درست پس از باز کردن 0.50 لات. تقریباً همه پول او به‌عنوان مارجین به کار رفته است.

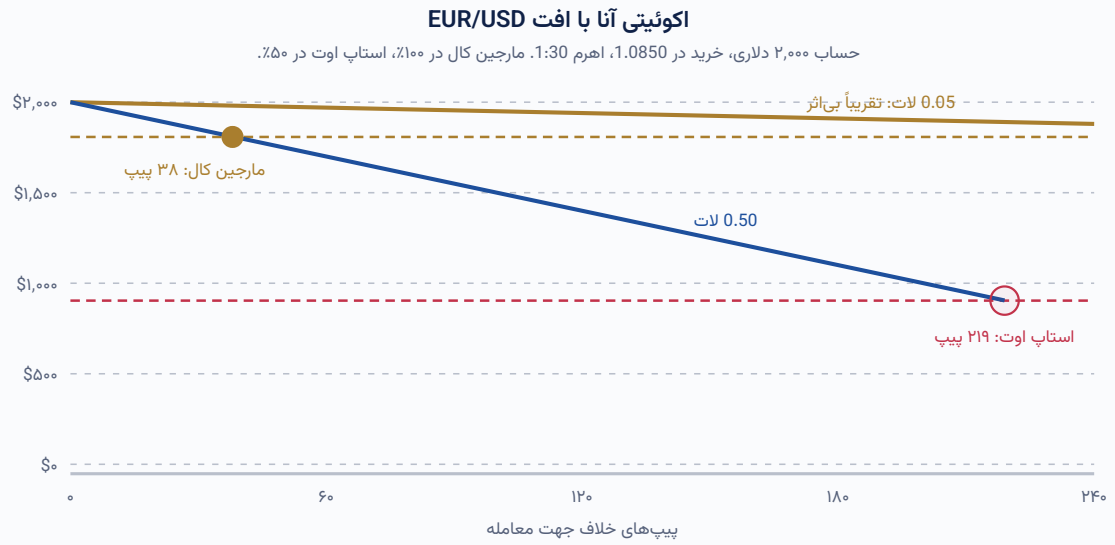
مارجین کال و استاپ اوت

وقتی معامله خلاف جهت شما حرکت می‌کند، اکوئیتی شما و همراه آن سطح مارجین پایین می‌آید. بروکرها دو سطح مهم تعیین می‌کنند:

- **سطح مارجین کال** (margin call)، اغلب ۱۰۰٪. وقتی سطح مارجین شما به آن برسد، پلتفرم هشدار می‌دهد و معمولاً اجازه باز کردن معامله تازه نمی‌دهد. می‌توانید پول اضافه کنید یا پوزیشن‌هایی را ببندید.
- **سطح استاپ اوت** (stop out)، اغلب ۵۰٪. اگر سطح مارجین شما به آن برسد، بروکر بستن خودکار معاملات شما را آغاز می‌کند، معمولاً از معامله‌ای که بیشترین زیان را دارد، تا سطح مارجین دوباره بالاتر از حد برود. در اتحادیه اروپا، بریتانیا و استرالیا، بروکرهای دارای مجوز باید پوزیشن‌های مشتریان خرد را حداکثر در ۵۰٪ ببندند.

برای آنا، هر پیپ روی 0.50 لات ۵ دلار ارزش دارد. افتی فقط **حدود ۳۸ پیپی** اکوئیتی او را به ۱,۸۰۸ دلار می‌رساند، یعنی سطح مارجین ۱۰۰٪: مارجین کال. افتی **حدود ۲۱۹ پیپی** آن را به ۹۰۴ دلار می‌رساند، یعنی سطح مارجین ۵۰٪: استاپ اوت. معامله او با زیانی حدود ۱,۰۹۶ دلار بسته می‌شود، بیش از نیمی از حسابش، با حرکتی که EUR/USD می‌تواند در چند روز انجام دهد.

اگر آنا به جای آن 0.05 لات باز کرده بود، هر پیپ ۰/۵۰ دلار ارزش داشت. همان حرکت ۲۱۹ پیپی حدود ۱۱۰ دلار، یعنی ۵/۵٪ حسابش، هزینه داشت و او هرگز به مارجین کال نزدیک نمی‌شد.

شکل ۵. با 0.50 لات، افت ۳۸ پیپی به مارجین کال و افت ۲۱۹ پیپی به استاپ اوت می‌رسد. با 0.05 لات، همین حرکت‌ها تقریباً اهمیتی ندارند. برای سادگی، مارجین ثابت فرض شده است.

مهم: زیان می‌تواند از سپرده شما بیشتر باشد

استاپ اوت معاملات را با نخستین قیمت موجود می‌بندد. اگر بازار جهش کند، مثلاً در یک گپ آخر هفته یا پس از شوکی مثل فرانک سوئیس در ژانویه ۲۰۱۵ (درس ۲)، حساب ممکن است پیش از بسته شدن معاملات به زیر صفر برسد. در اتحادیه اروپا، بریتانیا و استرالیا، بروکرهای دارای مجوز باید به مشتریان خرد **محافظت در برابر موجودی منفی** (negative balance protection) ارائه دهند، پس نمی‌توانید بیش از پول حسابتان از دست بدهید. در جاهای دیگر این محافظت همیشه تضمین‌شده نیست. درس ۱۴ توضیح می‌دهد چطور آن را بررسی کنید.

محدودیت‌های اهرم در جهان

پس از آن‌که بسیاری از معامله‌گران خرد با اهرم‌های بسیار بالا به‌سرعت پول از دست دادند، نهادهای ناظر در مراکز مالی بزرگ حداکثر اهرمی برای مشتریان خرد تعیین کردند. مشتریان حرفه‌ای و نهادها معمولاً می‌توانند اهرم بیشتری به کار ببرند.

منطقه (نهاد ناظر)	جفت‌ارزهای ماژور	سایر جفت‌ارزها	طلا
اتحادیه اروپا (قوانین ESMA)	30:1	20:1	20:1
بریتانیا (FCA)	30:1	20:1	20:1
استرالیا (ASIC)	30:1	20:1	20:1
ایالات متحده (CFTC و NFA)	50:1	20:1	متغیر
ژاپن (FSA)	25:1	25:1	متغیر

در ایالات متحده عرضه CFD به مشتریان خرد اصلاً مجاز نیست. بسیاری از بروکرهای خارج از این مناطق اهرم 500:1 یا حتی بیشتر ارائه می‌دهند. حداکثر اهرم بالا مزیت نیست: بیشتر به معامله‌گران اجازه می‌دهد ریسک‌هایی بسیار بزرگ‌تر از آنچه تصور می‌کنند بپذیرند، اغلب با حمایت‌های ضعیف‌تر. محدودیت‌های اهرم ممکن است تغییر کنند، پس همیشه قوانین جاری بروکر و کشور خودتان را بررسی کنید.

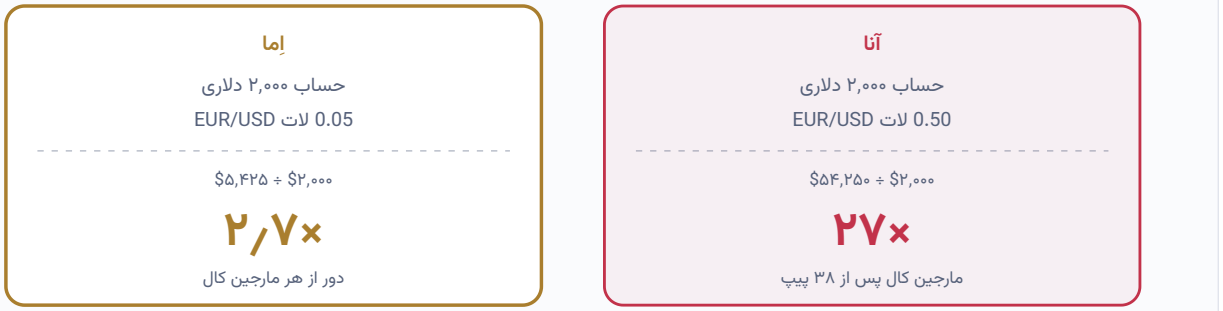
اهرم مؤثر: عددی که واقعاً اهمیت دارد

اهرمی که بروکر ارائه می‌دهد فقط حداکثر است. آنچه برای ریسک شما اهمیت دارد این است که واقعاً چه مقدار از آن را به کار می‌برید. به این **اهرم مؤثر** (effective leverage) می‌گویند:

اهرم مؤثر = ارزش کل پوزیشن‌های باز ÷ اکوئیتی

پوزیشن 0.50 لاتی آنا در یک حساب ۲٬۰۰۰ دلاری ۵۴٬۲۵۰ دلار ارزش دارد: اهرم مؤثر حدود **۲۷ برابر**. اِما در حسابی به همان اندازه 0.05 لات باز می‌کند: ۵٬۴۲۵ دلار ÷ ۲٬۰۰۰ دلار، حدود **۲٫۷ برابر**. هر دو از یک بروکر با همان سقف 1:30 استفاده می‌کنند، اما حساب اِما حرکت‌هایی را تاب می‌آورد که حساب آنا را می‌بندند.

یک عادت خوب این است که حداکثر اهرم را کاملاً نادیده بگیرید و اندازه پوزیشن را بر اساس مبلغی تعیین کنید که حاضرید در صورت فعال شدن حد ضرر از دست بدهید. درس ۱۲ دقیقاً نشان می‌دهد این کار چطور انجام می‌شود.

شکل ۶. همان حساب، همان بروکر، ریسکی بسیار متفاوت. اهرم مؤثر چیزی است که خودتان انتخاب می‌کنید.

چرا این موضوع برای معامله‌گران مهم است

- **سطح مارجین خود را زیر نظر داشته باشید.** آن را بسیار بالاتر از ۱۰۰٪ نگه دارید. سطح مارجین نزدیک به سطح مارجین کال یعنی یک حرکت عادی می‌تواند معاملات شما را ببندد.
- **بسیار کمتر از حداکثر استفاده کنید.** ریسک شما را اهرم مؤثر تعیین می‌کند، نه سقف بروکر. اندازه پوزیشن را از حد ضرر بگیرید، نه از مارجین آزاد.
- **حمایت‌های خود را بررسی کنید.** سطح مارجین کال و استاپ اوت بروکرتان را بدانید، و این‌که آیا محافظت در برابر موجودی منفی دارید یا نه.
- **طلا و کریپتو دقت بیشتری می‌خواهند.** نوسان آن‌ها از جفت‌ارزهای ماژور بیشتر است، پس نهادهای ناظر سقف‌های پایین‌تری برایشان تعیین می‌کنند، مثل 20:1 برای طلا و 2:1 برای CFDهای کریپتو طبق قوانین اتحادیه اروپا. همان اندازه پوزیشن می‌تواند اکوئیتی شما را بسیار سریع‌تر حرکت دهد.

اصطلاحات کلیدی

اهرم (leverage)	نسبت میان اندازه یک پوزیشن و پولی که برای باز کردن آن لازم است، مثل 1:30.
مارجین (margin)	بخشی از پول شما که بروکر تا باز بودن یک معامله اهرمی کنار می‌گذارد.
درصد مارجین (margin requirement)	مارجین به‌صورت درصدی از ارزش پوزیشن، مثل ۳٫۳۳٪ برای 1:30.
مارجین آزاد (free margin)	اکوئیتی منهای مارجین استفاده‌شده: پولی که برای معاملات تازه یا تحمل زیان در دسترس است.
سطح مارجین (margin level)	اکوئیتی تقسیم بر مارجین استفاده‌شده، ضرب در ۱۰۰٪. نشان می‌دهد حساب چقدر به مارجین کال نزدیک است.
مارجین کال (margin call)	هشداری وقتی سطح مارجین به حد تعیین‌شده‌ای، اغلب ۱۰۰٪، برسد؛ معمولاً باز کردن معامله تازه را مسدود می‌کند.
استاپ اوت (stop out)	بستن خودکار پوزیشن‌ها توسط بروکر وقتی سطح مارجین به حد تعیین‌شده‌ای، اغلب ۵۰٪، برسد.
محافظت در برابر موجودی منفی	قاعده‌ای که نمی‌گذارد مشتری خرد بیش از پول حسابش از دست بدهد.
اهرم مؤثر (effective leverage)	ارزش کل پوزیشن‌های باز تقسیم بر اکوئیتی: این‌که واقعاً چه مقدار اهرم به کار می‌برید.

مشتری خرد (retail client)	معامله‌گری حقیقی که از حمایت قانونی بیشتری نسبت به مشتری حرفه‌ای برخوردار است.

نکات کلیدی

1. اهرم به یک سپرده کوچک، یعنی مارجین، امکان می‌دهد پوزیشنی بسیار بزرگ‌تر را کنترل کند؛ مارجین = ارزش پوزیشن ÷ اهرم.
2. اهرم سود و زیان را چند برابر می‌کند: با 1:100، حرکت ۱ درصدی خلاف جهت شما می‌تواند کل مارجین را از بین ببرد.
3. مارجین آزاد برابر اکوئیتی منهای مارجین استفاده‌شده است و سطح مارجین برابر اکوئیتی ÷ مارجین استفاده‌شده × ۱۰۰٪.
4. وقتی سطح مارجین پایین می‌آید، بروکر ابتدا مارجین کال می‌دهد، اغلب در ۱۰۰٪، و سپس استاپ اوت، اغلب در ۵۰٪، که معاملات را خودکار می‌بندد.
5. نهادهای ناظر اهرم مشتریان خرد را محدود می‌کنند، مثلاً 30:1 برای جفت‌ارزهای ماژور در اتحادیه اروپا، بریتانیا و استرالیا؛ آنچه واقعاً اهمیت دارد اهرم مؤثری است که خودتان به کار می‌برید.

خودتان را محک بزنید

برای هر سؤال دور یک گزینه را خط بکشید. کلید پاسخ‌ها همراه با توضیح در صفحه بعد آمده است. این آزمون را می‌توانید به‌صورت آنلاین هم در markettalks.info انجام دهید و نتیجه را فوراً ببینید.

۱. اهرم 1:30 یعنی چه؟

- A حداکثر ۳۰ دلار می‌توانید از دست بدهید
- B هر دلار حساب شما می‌تواند تا ۳۰ دلار پوزیشن را کنترل کند
- C بروکر ۳۰٪ بهره می‌گیرد
- D حداکثر ۳۰ معامله می‌توانید باز کنید

۲. ارزش یک پوزیشن ۱۰٬۸۵۰ دلار و اهرم 1:30 است. مارجین مورد نیاز چقدر است؟

- A ۳۰ دلار
- B ۱۰۸٫۵۰ دلار
- C ۳۶۱٫۶۷ دلار
- D ۱۰٬۸۵۰ دلار

۳. درصد مارجین برای اهرم 1:100 چقدر است؟

A ۰٫۱٪
B ۱٪
C ۱۰٪
D ۱۰۰٪

۴. با استفاده از تمام اهرم 1:100، قیمت ۱٪ خلاف جهت شما حرکت می‌کند. چه مقدار از مارجین شما از دست می‌رود؟

A ۱٪
B ۱۰٪
C ۵۰٪
D ۱۰۰٪

۵. اکوئیتی ۲,۰۰۰ دلار و مارجین استفاده‌شده ۱,۰۰۰ دلار است. سطح مارجین چقدر است؟

A ۵۰٪
B ۱۰۰٪
C ۲۰۰٪
D ۲,۰۰۰٪

۶. در سطح استاپ اوت چه اتفاقی می‌افتد؟

A بروکر یک خبرنامه می‌فرستد
B بروکر بستن خودکار معاملات شما را آغاز می‌کند
C اهرم شما دو برابر می‌شود
D حساب شما برای همیشه بسته می‌شود

۷. آنا ۲,۰۰۰ دلار دارد و 0.50 لات EUR/USD به ارزش ۵۴,۲۵۰ دلار باز می‌کند. اهرم مؤثر او چقدر است؟

A حدود ۲٫۷ برابر
B حدود ۱۰ برابر
C حدود ۲۷ برابر
D حدود ۳۰ برابر

۸. حداکثر اهرم مشتریان خرد برای جفت‌ارزهای ماژور طبق قوانین اتحادیه اروپا (ESMA) چقدر است؟

A 10:1

B 30:1

C 100:1

D 500:1

کلید پاسخ‌ها

۱ **B**

هر دلار حساب شما می‌تواند تا ۳۰ دلار پوزیشن را کنترل کند

با اهرم 1:30، مارجین یک‌سی‌ام ارزش پوزیشن است، پس هر دلار می‌تواند تا ۳۰ دلار پوزیشن را کنترل کند.

۲ **C**

۳۶۱٫۶۷ دلار

مارجین = ارزش پوزیشن ÷ اهرم = ۱۰,۸۵۰ دلار ÷ ۳۰ = ۳۶۱٫۶۷ دلار.

۳ **B**

۱٪

1:100 یعنی مارجین یک‌صدم ارزش پوزیشن است، که برابر ۱٪ می‌شود.

۴ **D**

۱۰۰٪

با 1:100 پوزیشن ۱۰۰ برابر مارجین است، پس حرکت ۱ درصدی خلاف جهت شما برابر ۱۰۰٪ مارجین است.

۵ **C**

۲۰۰٪

سطح مارجین = اکوئیتی ÷ مارجین استفاده‌شده × ۱۰۰٪ = ۲,۰۰۰ دلار ÷ ۱,۰۰۰ دلار × ۱۰۰٪ = ۲۰۰٪.

۶ **B**

بروکر بستن خودکار معاملات شما را آغاز می‌کند

در سطح استاپ اوت، اغلب ۵۰٪، بروکر پوزیشن‌ها را خودکار می‌بندد تا زیان‌ها بیشتر نشوند.

۷ **C**

حدود ۲۷ برابر

اهرم مؤثر = ارزش پوزیشن ÷ اکوئیتی = ۵۴,۲۵۰ دلار ÷ ۲,۰۰۰ دلار، حدود ۲۷ برابر.

۸ **B**

30:1

قوانین اتحادیه اروپا اهرم مشتریان خرد را برای جفت‌ارزهای ماژور به 30:1 و برای سایر جفت‌ها و طلا به 20:1 محدود می‌کنند.

منابع

- ESMA، توافق ESMA برای ممنوعیت آپشن‌های باینری و محدود کردن CFDها برای حمایت از سرمایه‌گذاران خرد: https://www.esma.europa.eu/node/84933
- IG استرالیا، به‌روزرسانی ASIC: به‌عنوان مشتری خرد چه حمایت‌های تازه‌ای دارم؟: https://ig.com/au/news-and-trade-ideas/asic-update--what-are-the-new-protections-i-have-as-a-retail-cli-210218
- OANDA (آمریکا)، اسپردها و الزامات مارجین: https://oanda.com/us-en/trading/spreads-margin
- انجمن معاملات آتی مالی ژاپن، مقررات مربوط به مشتریان: https://www.ffaj.or.jp/en/regulation/customers

Market Talks

ادامه یادگیری

درس بعدی: درس ۱۱
انواع سفارش: مارکت، لیمیت و استاپ

این درس بخشی از دوره فارکس در مرکز آموزش MARKET TALKS است. درس‌های سطح مبتدی رایگان‌اند و هر کدام یک آزمون و یک فایل PDF قابل دانلود دارند. درس‌های سطح متوسط و پیشرفته ویژه اعضا هستند.

مرکز آموزش
درس‌هایی از اصول پایه تا موضوعات پیشرفته

تحلیل بازارها
تحلیل تکنیکال و بنیادی بازارهای اصلی

گزارش‌ها
بیت‌کوین، طلا، نقره، SPX و بیشتر

markettalks.info

تلگرام @MARKET_TALKS

فقط برای آموزش. هیچ‌یک از مطالب این سند توصیه مالی نیست. © ۲۰۲۶ MARKET TALKS. می‌توانید این PDF را بدون تغییر به اشتراک بگذارید.